

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas orgāns

PADOMJU KULDĪGA

IZNAK TRIS REIZES NEDELĀ.
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā Nr. 19
Tālrunis Nr. 105

Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 58 (1947)

Piektdien, 1957. g. 17. maijā

13. gads

PSRS Tautas saimniecības attīstības valsts aizņēmuma (1957. gada izlaidums) izlaišanas noteikumi

1. PSRS Tautas saimniecības attīstības valsts aizņēmums (1957. gada izlaidums) izlaists uz laiku no 1957. gada 1. novembra līdz 1962. gada 1. novembrim.

2. Aizņēmums paredzēts izvietojšanai vienīgi iedzīvotāju vidū. Aizņēmuma izvietojšanas kārtību nosaka PSRS Finanšu ministrija.

3. Aizņēmums sadalās kārtās pa 100 miljoniem rubļu katrā kārtā.

Katra kārtā sastāv no 20.000 seriēm. Katraskārta seriēm ir numuri no Nr. 220.001 līdz Nr. 240.000.

Obligācijām katrā seriē ir numuri no Nr. 01 līdz Nr. 50.

4. Aizņēmuma obligācijas izlaiž 500, 200, 100, 50, 25 un 10 rubļu vērtībā.

Obligācijas 500 un 200 rubļu vērtībā sastāv attiecīgi no vienas seriē piecām vai divām simts rubļu obligācijām ar pieciem vai diviem numuriem un dod tiesības uz pieciem vai diviem laimestiem, kas reizē krīt uz katru no obligācijā atzīmētajiem numuriem.

Obligācijas 50, 25 un 10 rubļu vērtībā ir simts rubļu obligāciju daļas un dod tiesību uz attiecīgo tā laimesta daļu ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$), kas krīt uz simts rubļu obligāciju.

5. Visu ienākumu no aizņēmuma obligācijām izmaksā laimestu veidā.

Laimestu kopsuma noteikta, pamatojoties uz ceturmēra aprēķinu 2 procenti gadā.

Aizņēmuma piecu gadu termiņa laikā laimē 6 procenti no visām obligācijām, bet pārējos 94 procentus obligāciju dzēs to nominalvērtībā.

Obligāciju, kas laimējusi, dzēs un izslēdz no turpmākām izlozēm.

Aizņēmuma laimesti noteikti 5.000, 1000, 500 un 200 rubļu apmērā uz simts rubļu obligāciju, ieskaitot obligācijas nominalvērtību (simts rubļu).

6. Aizņēmuma piecu gadu termiņa laikā rīko piecas laimestu izlozes — vienu izlozi katru gadu.

Laimestu izlozes rīko, sākot ar 1958. gadu, termiņos, ko nosaka PSRS Finanšu ministrija.

7. Laimestu izlozēs uz katru aizņēmuma kārtu, t. i., uz katriem 100 miljoniem rubļu, izlozēs šādu laimestu daudzumu:

Laimestu apmērs uz simts rubļu obligāciju, ieskaitot obligācijas nominalvērtību	Izlozējamo laimestu daudzums	
	viens izlozē	visās 5 izlozēs
5000 rubļu	2	10
1000 rubļu	20	100
500 rubļu	300	1.500
200 rubļu	11.678	58.390
Laimestu kopsumma	12.000	60.000
Laimestu kopsuma (rubļos)	2.515.600	12.578.000

8. Obligācijas, kas nav laimējušas, tiek dzēstas (izpirktas) to nominalvērtībā, sākot ar 1959. gadu, četru gadu laikā, kas paliek līdz aizņēmuma beigu termiņam. No katriem aizņēmuma 100 miljoniem rubļu katru gadu izpērk obligācijas par 23.500.000 rubļu.

Aizņēmuma obligācijas, kas dzēšamas (izpērkamas), tiek noteiktas dzēšanas izlozēs; dzēšanas izložu termiņus nosaka PSRS Finanšu ministrija.

1959. — 1961. gadā notiks divas dzēšanas izlozes gadā, bet 1962. gadā viena dzēšanas izloze. Obligācijas, kas nav dzēšamas saskaņā ar dzēšanas izlozēm, izpērkamas, sākot ar 1962. gada 1. novembri.

9. Obligācijas, kas laimējušas, kā arī obligācijas, kas izpērkamas to nominalvērtībā, var iesniegt apmaksāšanai līdz 1963. gada 1. novembrim; pēc šā termiņa notecešanas obligācijas, kas nav iesniegtas apmaksāšanai, zaudē spēku un nav apmaksājamas.

PSRS Finanšu ministrs
A. Zverevs

Pirmajā dienā

Lēmumu par PSRS tautas saimniecības attīstības jaunā valsts aizņēmuma izlaišanu atsaucīgi uzņēma Kuldīgas MS kolektīvs. Cechos un darba vietās strādājošie noklausījās radiopārraidī par jaunā valsts aizņēmuma izvietojšanu. Tūlīt pēc tam sākās parakstīšanās. Daudzi darbinieki un strādnieki parakstījās par lielām sumām. Par 1000 rubļiem pa-

rakstījās partijas pirmorganizācijas sekretars b. Andersons, par 625 rubļiem — plaša patēriņa cecha mašīnists b. E. Cuchts, par 600 rubļiem — mašīnists b. Štrombachs, zāģu asinātājs b. Krazis un citi. Pirmajā dienā Kuldīgas mežsaimniecības laudis parakstījās uz jauno valsts aizņēmumu vairāk nekā par 43 tūkstoš rubļiem.

A. Lūks

Aizdod valstij

Lielu politisku izaugsmi demonstrēja Remontu un celtniecības kantora strādnieki, kalpotāji un inženier tehniskais personāls. Līdz ko radio pavēstīja par jaunā aizņēmuma izlaišanu, visās darbnīcās un cechos sākās vienprātīga parakstīšanās uz jauno aizņēmumu. Jau stundas laikā 73 cil-

vēki bija parakstījušies par 24.885 rubļiem.

Skārdnieks M. Mucenieks parakstījās par 600 rubļiem, no viņa neatpalika arī kalējs E. Vanags, šoferis R. Šķēle un daudzi citi strādnieki. Galdnieks J. Raiskums valstij aizdeva 575 rubļus. Parakstīšanās turpinājās arī otrajā dienā.

E. Kalējs

Parakstās vienprātīgi

Tūlīt pēc radio pārraides par jaunā valsts aizņēmuma izlaišanu un noteikumu paziņošanu par tā izvietojšanu iedzīvotāju vidū lauksaimniecības arteļa „Sarkanā zvaigzne” kolektīvs vienprātīgi uzsāka parakstīšanos.

Pirmie par lielākām sumām valsts aizņēmumam parakstījās kolchoza priekšsēdētājs b. Lieknis — par 1000 rubļiem, dārzkopis b. Puleksis — par 400 rubļiem, brigadieris b.

Jonīks — par 300 rubļiem, rēķinveža palīdze b. Pulekse — par 200 rubļiem.

Vienprātīgi parakstījās arī kolchoza lopkopji un laukropji. Tā laukropis b. Kristaps Salmgriezis un citi aizņēmumam parakstījās par 100 rubļiem. Pirmajā dienā kolchoznieki bija parakstījušies uz jauno valsts aizņēmumu turpat par 6000 rubļiem.

T. Zieds

PADOMJU DZIMTENE

Pārgājusi uz septiņu stundu darba dienu

Maskavas apgabals. V. I. Ļeņina vārdā nosauktā Obuchovas smalkvadmalas fabrika kā pirmā pārgājusi uz septiņu stundu darba dienu. Šī uzņēmuma kolektīvs ražo plaši pazīstamos „obuchovas” vilnas lakatus.

Fabrikas kolektīvs nolēmis uz ietaupīto izejvielu rēķina ražot virs gada plāna 15 tūkstoš metrus lakatu, dot 500 tūkstoš rubļu virsplāna ekonomiju.

Maskavas rūpnīca „Komega” 1956. gadā sāka ražot jaunu produkti — automatiskās siltumenerģētiskās iekārtas.

Uzņēmumā: automatiskā cecha elektronu ierīču montāžas iekārtas. Priekšplānā — labākais montētājs V. Ļebedevs, kurš maiņas normu izpilda vidēji 2,5—3-kārtīgi.

ZIBENS

Visi Kuldīgas MTŠ zonas kolchozi līdz 15. maijam pabeidza cukurbiešu sēju. Apsests turpat 400 ha.

Visvairāk — 45 ha apsests Mičurina v. n. kolchozā.

Pārskats

par pavasara sējas gaitu
rajona kolchozos uz 1957.
gada 15. maiju

Kolchozs	Vasarā kultūru sēja proc.	Tai pašā kultūrā proc.
„Komunistu ceļš”	89,2	55,0
„Proletarietis”	81,8	71,4
„Spars”	80,2	10,0
„Padomju Latvija”	79,8	60,8
„Jaunā gvarde”	79,5	31,4
„Brīvais ceļš”	78,3	41,3
„Venta”	75,5	40,0
„Traktorists”	73,6	10,0
Mičurina v. n.	73,4	6,8
„Ļeņina ceļš”	71,7	33,3
„Kopdarbība”	70,5	10,0
Raiņa v. n.	69,3	20,0
„Sarkanā zvaigzne”	68,4	58,6
„Cīņa”	67,6	22,7
„Boļševiks”	67,5	35,0
„Imanta”	67,2	16,1
Lišenko v. n.	67,0	22,2
Zdanova v. n.	66,6	20,6
„Uzvara”	66,5	10,0
„Kurzeme”	65,9	—
„Komunars”	65,8	—
„Aktīvist”	65,3	5,6
„Brīvība”	61,9	—
„Latvijas strēlnieks”	59,2	21,9
„Uzvaras karogs”	59,0	5,0
Kārļa Marksa v. n.	58,7	11,4
„Abava”	56,5	—
Molotova v. n.	56,3	3,3
„Ļeņina v. n.”	46,3	15,8
„Sarkanais karogs”	45,8	12,5
„Graudis”	43,4	—
„Socialisma ceļš”	41,3	—

Kazachijas PSR. Pavlodaras apgabala kolchozos un padomju saimniecībās turpinās jaunu zemju apgūšanu. Pavlodaras rajona padomju saimniecības „Kzīl Kagan” laudis šogad pavasari apņēmušies uzplēst 5 tūkstošus ha neapgūtu zemju.

Attēlā: padomju saimniecības „Kzīl Kagan” traktoru-laukkopības brigadieris dod norādījumus traktoristam K. Omarovam.

JAUNO LAUKSAIMNIECĪBAS PIRMRINDNIEKU SALIDOJUMAM GATAVOJOTIES

VIENAS BRIGADES MEITENES

Ātri pagājuši ziema, un atkal pienācis maijs — laiks, kad kolchozniekiem ir visvairāk darba. Šajās dienās reti kādu var sastapt kolchoza kantorī vai mājās. Tādēļ, iebraucot kolchozā „Leņina ceļš”, tūdaļ devāties uz to pusi, kur skatnēja vienmērīga traktora motora dunoņa.

... Otrā kompleksā brigāde. Netālu no slaucamo govju novietnes uz tikko uzartā lauka pie mineralmēslu kaudzes rosās vairākas meitenes. Ielūkojoties šo meiteņu sejās, liekas, ka ar vienu no viņām esam kaut kur tikusi. Pareizi, tā ir jaunā laukkope Austra Putniņa. Pagājušajā gadā viņa čakli piedalījās visos lauka darbos. No dienas dienā pagājušajā vasarā viņa strādāja pļavās un tīrumos. Kad pienāca ziema, arī tad meitenei atradās darbs gan kūstmēslu izvešanā, gan mežā kāršu izciršanā. Pavisam aizvadītajā gadā viņa nopelnīja 355 izstrādes dienas. Kad rajona kultūras namā notika jauno lauksaimniecības pirmrindnieku salidojums, Austra Putniņa bija viena no pirmajām, kura uz to tika ielūgta. Vēl vairāk — salidojuma dalībnieki Austru izvirzīja par savu delegāti uz republikas jauno lauksaimniecības pirmrindnieku salidojumu, kas notika Rīgā. Tur mūsu lauku meitene, klausoties republikas labāko lauku jauniešu pieredzi, guva daudz jaunu, labu atziņu turpmākajam darbam.

Kad lūdzām Austru pastāstīt par šīnī gadā gūtajiem sasniegumiem, tad meitene mazliet samulsa, un

Attēls: Austra Putniņa.

samulsa tādēļ, ka šajā gadā 2 mēnešus slimojusi, kādēļ izstrādes dienu viņas grāmatīņā ir pamaz. Martā Austra ir piedalījusies gan kūstmēslu vešanā, gan citos darbos un nopelnījusi vairāk nekā 20 izstrādes dienu. Centīgi viņa strādājusi arī aprīlī, bet tagad sējas laikā visus uzticētos uzdevumus veic ar sevišķu rūpību. Kolchoza pilnsapulces apstiprināto izstrādes dienu minimumu meitene apņēmies izpildīt turpat dubultīgi, lai arī šogad varētu piedalīties rajona 2. jauno lauksaimniecības pirmrindnieku salidojumā.

Runājot par Austru Putniņu, nevaram aizmirst viņas biedrenes. Lūk, Ausma Mīkelsone, pabeigusi smalcināt mineralmēslus, ātri piepilda ar tiem spaini un nevilcinādamās uzsāk to izsēju. Viņai tikai 18 gadi, bet kā pastāsta brigadieris, tad tai meitenei pat dažs labs vīrietis darbā nevar tikt līdzī. Pirms komplekso brigāžu noorganizēšanas viņa strādāja par lopkopi-slaucēju un rei-

zē izpildīja arī gana pienākumus. Viņa pagājušajā gadā izpelnīja 731 izstrādes dienu. Pēc komplekso brigāžu noorganizēšanas Ausmas grupas govis nodeva III kompleksajai brigādei, un tad viņa kļuva par lopkopi. Arī šo darbu meitene veic teicami un apņēmies strādāt tā, lai varētu piedalīties 2. jauno lauksaimniecības pirmrindnieku salidojumā.

Par tiesībām piedalīties 2. jauno lauksaimniecības pirmrindnieku salidojumā cīnās arī jaunā laukkope Anna Kalčiņa. Pagājušajā ziemā viņa kopā ar jauniešu Birutu Kipši pat piedalījās būvmateriālu sagādē. Šā gada trijos mēnešos viņa jau izpelnījusi vairāk nekā pusi no visa noteiktā izstrādes dienu minimuma.

Visas brigādes meitenes ir apņēmies šogad līdztekus pārējiem darbiem apkopt katru pa 0,5 ha lielus cukurbiešu laukus.

Pēc darba meitenes labprāt grib nodarboties ar sportu, mācīties jaunākās dziesmas un dejas, bet to ir aizmirsusi kolchoza valde. Kolchozā nav kultorga. Kolchozā nedarbojas līdzkultūras kolektīvs, un komjaunatnes organizācija maz vērības veltī neorganizētās jaunatnes iesaistīšanai savās rindās. Tā sekretare b. Cērmane izziņoja atklāto komjauniešu sapulci, sanāca daudz jauniešu, bet pati sekretare neieradās, un tā pēdējā sapulce izjuka.

Šādi audzināt jaunatni nevar. Kolchoza valdei un komjaunatnes organizācijai ir jāatbalsta jaunatne.

A. Pētersons

Vētrainais 1905. gads Ēdolē

Vētrajiem notikumiem bagātā 1905. gada strādnieku atbrīvošanās kustībā iekļāvās arī Kuldīgas apriņķa darbaļaudis. Rīkoja mitingus, streikus, demonstrācijas. Rīgas un Liepājas organizācijas sūtīja uz vietām palīgā spējīgus organizatorus. Kuldīgā ieradās Rīgas politehnikuma students Žanis Kārklis. Lūk, ko par 1905. gada notikumiem Ēdoles apkārtnē stāsta vecais revolucionārs, pensionārs Juris Tilks:

— Es tajā laikā strādāju Ēdoles muižā par kalēju. Bieži pie mums Ēdolē ieradās no Rīgas propagandists Žanis Kārklis, kurš izskaidroja pašreizējos strādnieku uzdevumus. Ēdolē revolūcijas kustībā aktīvi darbojās Ansis Lagzdīns, Fricis Kalmalis, Jānis Pūris, muižas kalps Osis, Sluķkalēju un Pujalku māju saimnieki, kā arī daudzi citi.

1905. gada pavasarī Kuldīgas socialdemokrāti Ēdolē organizēja demonstrāciju — mitingu pie baznīcas, kurā ar runu uzstājās Žanis Kārklis. Izkaisījām proklamācijas. Mūsu mitingu izjauc vietējie vācieši, kas nāca uz savu dievkalpojumu.

Organizatoru Žani Kārklī, Ansi Lagzdīnu, Frici Kalmali apcietināja, mēs pārējie izbēgām. Apcietinātos turēja cietumā līdz 17. oktobra manifestam.

Tāpat kā citās vietās, arī Ēdolē konfiscējām mežkunģiem ieročus, gatavojām tos uz vietas. 1905. gada rudenī nodedzinājām Ēdoles pili, jo gribējām iznīcināt barona Bera perēkli. Galvenokārt mūsu naids vērsās pret Bera rokaspuiši Štempeli, taču viņam palaimējās izbēgt. Tādā veidā izteicām savu naudu un nīcināšanu pret apspiedējiem un varmākām.

Piedalījies arī tā sauktajā „Aizputes karā”. Kuldīgas rīcības komiteja bija izziņojusi, lai 16. decembrī ierodamies pie Aizputes. Ēdolnieki šim gājienam gatavojās nopietni. Vācām kopā visus ieročus, pat cirvjus, izkaptis un tamlīdzīgus. Līdzī brauca arī ārsts ar medikamentiem, sievietes taisīja „ceļa kules”. Tomēr sapulcējāmies diezgan gausi, jo braucām ar zirgiem, gājām kājām. „Aizputes karā” piedalījās milzīgas zemnieku masas.

1905. gada beigās Ēdolē ieņāca soda ekspedīcija. Tūlīt pirmajā dienā uz muižas diķa nošāva revolucionāru kalpu Osi. Pašu muižas nošāva arī Pujalku un Sluķkalēju saimniekus, kas atbalstīja revolucionāro kustību uz vietas. Es un vēl citi izbēgām, dzīvojam mežos, pie pazīstamiem. Es devos uz Turlavas pagastu, jo tur man dzīvoja daudzi pazīstami. Man kārtēja dokumentus izbraukšanai uz ārzemēm. Aizgāju uz Turlavas pagastnamu saņemt pasi, bet šeit mani apcietināja un ievietoja Kuldīgas cietuma 8. kamerā, kur sactapos ar Ansi Lagzdīnu, Pūri, Kalmali. Tagad bijušajā cietuma ēkā atrodas Kuldīgas sakaru kantoris, bet tur, kur bija mūsu kamera — telefonu centrais.

Pratināt mūs veda uz ēku, kur tagad atrodas Kuldīgas tipogrāfija. Mani pratināja tā laika lielākais latviešu darba tautas bende — Kurmāles muižas barons Silvio Bredrichs. Pie pratināšanās viņš apcietinātos nežēlīgi spīdzināja. Man viņš sākumā pat neko nejautāja, tikai tūlīt sāka sist pa seju un kļiedza:

„Viņš melo!”
Pēc tam mani nogrūda uz sola un sāka nežēlīgi sist. Sastī savas brūces ārstējam cietuma kamerā. Medikamentus mums nedeva, ārstējam brūces ar saldu sviestu, ko iesūtīja no ārienes.

Vēlāk mūs aizsūtīja uz Jelgavas guberņas cietumu, kur tiesāja kara tiesa. Kopā ar mums tiesāja arī Anša Lagzdīna brāli Jēkabu, kas toreiz vēl bija gluži zēns. Mani un Jēkabu Lagzdīnu pierādījumu trūkuma dēļ attaisnoja, bet pārējos nosūtīja trimdā uz Sibīriju, kur Ansis Lagzdīns gāja bojā.

V. Kļava

Agronoma padomi

Kā organizēt sējumu kopšanu

Iesēt — tas vēl nav viss, galvenais — izaudzēt labu ražu. Lai to nodrošinātu, pareizi jāorganizē sējumu kopšana. Galvenais vasarāja kopšanā ir iznīcināt nezāles, irdināt augsni, dot augiem virsmēslajumu un pasargāt tos no kaitēkļiem.

Nezāles ir lielākais ražas ienaidnieks. Cīņā ar nezālēm efektīvs papēmiens ir ecēšana. Tā jāizdara ar vieglām tikla ecēšām 4—5 dienas pēc sējas. Labības kultūru sējumu otrreizēja ecēšana jāizdara cērošanas laikā, tas ir, apmēram 15—20 dienas pēc iesēšanas. Labības kultūru sējumu ecēšana atbrīvo no nezāļu ravēšanas un ievērojami palielina ražu.

Cukurbiešu kopšana jāsāk pirms asnu parādīšanās. Šajā laikā sējumi jāuzirdina ar vieglām tikla ecēšām. Ja izveidojusies garozā un ar ecēšām to nevar uzirdināt, jāizmanto skrītuļu veltnis. Parādoties asniem, jāsāk rindstar-

pu irdināšana. To izdara ar zirga vilkmes vai traktora kultivatoriem. Viens no svarīgākajiem darbiem cukurbiešu kopšanā ir to retināšana. Labākais retināšanas laiks ir tad, kad parādījušās pirmās divas lapiņas. Retināšana jāveic visīskākā laikā — 6—8 dienās. Nokavējot šo darbu, krasi samazinās raža. Pēc retināšanas augiem jādod virsmēslajums. 10 dienas vēlāk sējumi jāpārbauda un jāizrauj liekie augi. Tūlīt pēc tam otrreiz jādod virsmēslajums — 1—1,5 centneri fosfora un kalija mēslu uz hektāru.

Kartupeļiem vajadzīga citāda kopšana. Pirms asnu parādīšanās kartupeļu lauks 2—3 reizes jānoecē. Parādoties asniem, rindstarpas jāapstrādā ar zirgavilkmes vai traktora kultivatoru vienā virzienā, ja kartupeļi iestādīti parastā kārtā, un abos virzienos, ja tie iestādīti kvadratlīdzās. Vasaras laikā rindstarpas irdināšana jāizdara 3—4 reizes. Sausā

laikā augsne biežāk jāirdina.

Sevišķi rūpīgu kopšanu prasa kukuruza. Lai nezāles iznīcinātu pirms asnu parādīšanās, vienu vai divas reizes sējumi jānoecē. Pirms rindstarpu pirmās apstrādāšanas augiem jādod virsmēslajums — 1—1,5 centneri slāpekļa mēslu uz hektāru.

Linu sējumu kopšanā galvenais uzdevums ir iznīcināt nezāles. Šis darbs jāveic augu attīstības sākuma posmā. Virsmēslajumam ieteicami slāpekļa vai kalija mēsli, kas jādod eglītes stadijā.

Kā papildu līdzekļi cīņā ar nezālēm labības, kā arī kukuruzas un linu sējumos var ieteikt apsmidzināšanu ar herbicīdiem, kas plaši lietojama.

P. Serbžinskis,
Latvijas PSR Lauksaimniecības
ministrijas Zemkopības pārvaldes
galvenais agronoms

ZINĀS NO ALSUNGAS

Atklāta autobusu stacija

Līdz šim Alsungā lielas neērtības sagādāja tas apstāklis, ka ciematā nebija iekārtotas autobusu pietātnes telpas. Gaidot autobusu pienākšanu, pasažieriem vajadzēja vai nu drūzmēties veikalā, vai arī, neskatoties uz sliktiem laika apstākļiem, stāvēt zem kļajas debess. Turklāt autobusu pasažieru Alsungā vienmēr krietni daudz, jo tur pienāk autobusi no Rīgas, Vents-

pils, Liepājas, Kuldīgas un Aizputes.

Uz Alsungas strādnieku ciemata izpildu komitejas ierosinājumu 11. maijā Alsungā atklāja autobusu staciju, kas iekārtota šim nolūkam piemērotās un glīti izremontētās telpās Uzvaras ielā № 2.

Autobusu stacija ir pieslēgta radio translācijas tīklam, un tuvākajā laikā uzgaidāmās telpās pasažieru rīcībā būs jaunākie laikraksti. L. Goba

Sakārto stadionu

Alsungas vidusskolā skolēni pēc mācību stundām strādā pie skolas stadiona sakārtošanas. Gandrīz visus darbus skolēni veic pašu spēkiem. Stadiona sakārtošanā viņi izmanto arī skolas traktor.

Pēc laukuma sakārtošanas tajā notiks futbola sacensības starp vidusskolas klasēm. Viscentīgāk strādā 11.-a un 11.-b klašu zēni.

Māris Antonovičs,
Alsungas vidusskola

SKOLU DZĪVE

„Maija un Paija“

Vārmas septiņgadīgās skolas skolēni aktīvi piedalās mācslinieciskajā pašdarbībā. Korī dzied vairāk kā 60 skolēnu. Bez tam darbojas deju un dramatiskais kolektīvs.

Attēlā: aina no A. Brigaderes lugas „Maija un Paija” pēdējā cēdiena.

Eksameni tuvojas

Strauji tuvojas noslēgumam mācību gads. Skolā sācies patš svarīgākais posms—sistemātiska izpētās vielas atkārtošana. Nav noslēpums, ka atkārtošana ir visu zināšanu pamats un eksameni — katrā skolēna atskaite par paveikto darbu.

Arī Rendas septiņgadīgās skolas skolēni lielu vērību velta mācītās vielas atkārtšanai, sevišķi septītās klases skolēni, jo viņiem jāgatavojas eksameniem. Pārējo klašu skolēni tiks pārcelti nākošajā klasē uz gada atzīmju pamata. Lai labāk veiktu vielas atkārtošana, 7. klasē noorganizētas konsultācijas tajos mācību priekšmetos, kuros skolēni eksaminēsies — latviešu un krievu valodās, kā arī algebrā—aritmētikā. Konsultācijas skolotāji noskaidro skolēniem neskaidros jautājumus,

kopīgi pārrunā, kā sagatavoties, lai eksameni nepieviltu.

„Līdz eksameniem vēl tik un tik dienu”... tā ziņo 7. klasē iekārtotais dienu skaīrtājs. Ar katru dienu skaīrtis samazinās, bet eksameni tuvojas.

Ne sevišķi daudz rūpju eksameni sagādā skolēniem, kuri visā gadā labi mācījušies un sistemātiski apmeklējuši skolu. Tādi ir V. Tračevska, E. Muša, Sk. Ratchena un citi, bet grūāk tiem, kuri slinkuma vai arī biežo kavējumu dēļ atstājuši robus zināšanās (A. Dimza, St. Vinvalds, L. Reimanis).

Skolēni, rūpīgi atkārtojot vielu, ievērojot dienas režīmu, tad arī nebūs jābaidās no eksameniem.

V. Alksne,
Rendas 7-gadīgās skolas mācību daļas vadītāja

Draugi sarakstās

Vācijas Demokrātiskajā Republikā Bruno Jakleja vārdā nosaukto mašīnu un traktoru staciju nesen apmeklēja Miera aizsāvēšanas padomju komitejas locekļi. Sarunās ar viņiem vācu mehanizatori ļoti daudz interesējās par mašīnu-tractoru staciju darbu Padomju Savienībā un izteica vēlēšanos ar kādu no tām nodibināt sakarus. Un vācu draugi sāka sarakstīties ar Rostovas apgabala Azovas mašīnu-tractoru stacijas kolektīvu. Savā pirmajā vēstulē Jakleja vārdā nosauktās MTS direktors Andrejs, partijas organizācijas sekretārs Rausis un galvenais grāmatvedis Bergers raksta:

„Dārgie draugi! Mūsu mašīnu-tractoru stacijai Vusterhazēnā tika piešķirti četri hektari zemes. Mēs uzcelām traktoru garāžu, ēkas mašīnu glabāšanai, darbinieku, kā arī degvielas nolikta un direkcijas māju. Pirmajā gadā pēc nodibināšanas mūsu mašīnu-tractoru stacijā bija 36 traktori, divas smagās automašīnas, sešas traktoru piekabes, kombains un 13 labības plaukmašīnas. Tagad tajā ir jau 53 traktori, septiņas smagās automašīnas, 21 piekabe, seši kombaini un 20 kufmašīnas. Mūsu darbnīca izpilda visus remontdarbus, izņemot kapitālremontu, ko veic speciālas darbnīcas. Mēs apstrādājam 5.716 hektarus, no kuriem 1.604 hektari ir lauksaimniecības kooperatīvu zeme. Mūsu mašīnu-tractoru stacijā ir sešas traktorbrigādes. Katrām divām brigādēm ir sava bāze, kur ierīkota neliela darbnīca. Mēs ar prieku saņemsim no

jums vēstuli, lai gūtu priekšstatu par jūsu darbu un apmainītos pieredzē, kas veicinātu mūsu kopīgo darbu socialisma celšanā un miera nosargāšanā visā pasaulē.

Ar sirsnīgu sveicienu jūsu draugi no Vusterhazēnas MTS. Rostovas apgabala mehanizatori ar lielu interesi lasīja vēstuli no Vācijas Demokrātiskās Republikas. Drīz vien vācu draugi saņēma atbildi.

„Dārgie draugi! — raksta ar Lenina ordeni apbalvotās Azovas mašīnu-tractoru stacijas direktors A. Mamčs, partijas biroja sekretārs K. Lomakins un strādnieku komitejas priekšsēdētājs S. Jefimovs, — sirsnīgi pateicamies par atsūtīto vēstuli un priecājamies par jūsu panākumiem darbā. MTS traktoristi, kombainieri, traktorbrigāžu brigādiēri, mehaniki, inženieri, agronomi un citi specialisti uzskata, ka kontakta nodibināšana ar jūsu MTS ir ļoti svarīgs un derīgs pasākums. Mēs labprāt dalīsimies ar jums darba pieredzē...”

Azovas MTS kolektīvs kopā ar kolchozniekiem 1956. gadā veica lielu darbu un ievērojami palielināja lauksaimniecības produkcijas ražošanu. Visu graudaugu kultūru sējumu platība, salīdzinot ar 1953. gadu, palielinājusies par 34 procentiem. Šīs MTS zonas kolchozi pagājušajā gadā ieguva par 140 tūkstošiem centneru graudaugu vairāk nekā 1953. gadā.

Mašīnu-tractoru stacijas mehanizatori dzīvo labi un pārticīgi. Viņiem ir augsta izpelņa. Socialis-

MŪSU REPUBLIKĀ

362 hektari jaunu mežu

Daugavpils mežsaimniecības kolektīvs šopavasari iestādījis 362 hektarus jaunu mežu. Līdz ar priedītēm un eglītēm iestādīts arī daudz Sibīrijas lapeļļu un apšu.

Mežsaimniecības kokaudzētavā „Kalkūni” apstādījumu ierīkošanai pilsētā un gar ceļiem izaudzēts tūkstoš augļu un dekoratīvo kociņu. Daudz bārbeļu, ceriņu un akociņu kokaudzētavā iegādājušies brālīgo republiku — Lietuvas un Baltkrievijas kolchozi.

Atpūtas dienas lektorijs

Pēc Smiltenes zooveterinārā tehnikuma komjaunatnes organizācijas ierosmes ir noorganizēts atpūtas dienas lektorijs. Jaunatne pavada brīvās stundas kulturali un lietderīgi. Līdzās pārrunām par dažādiem tematiem tiek organizētas arī sporta sacensības, masu spēles, daļliteratūras darbu lasīšana. Bieži tiek rīkoti jautājumu un atbilžu vakari.

Tautas rakstnieka luga uz ciema skatuves

Smiltenes rajona kolchoza „Zelta vārpa” dramatiskā pulciņa dalībnieki sagatavojuši Tautas rakstnieka Andreja Upiša trīs cēlienu lugu „Atraitnes vīrs”. Galvenās lomas tēlo kolchoznieki Jānis Markuss, Jānis Krieviņš, zootehniķe Gaide Liepāne un agronome Franciska Zaltāne.

Smiltenes mežrūpniecības saimniecības dramatiskais kolektīvs sagatavojis A. Arbuzova dramu „Taņa”.

(LTA)

tiskā Darba Varonis G. Vasiļčenko pagājušajā gadā ar kombainu „RSM-6” novāca 931 hektaru graudaugu kultūru un saņēma 12.329 rubļus un 48 centnerus kociņu. Dīpadsmit traktorbrigādes brigādiēris V. Ivanovs 1956. gada desmit mēnešos izpelnīja 9.107 rubļus nauda un 35 centnerus graudu. Bez tam viņš par savām izstrādes dienām saņēma citus lauksaimniecības produktus. Padomju mehanizatori to visu pastāstīja saviem biedriem Vācijā.

„Dārgie draugi! — vēstules nobēgumā raksta Azovas MTS darbinieki. — Vienā vēstulē visu nav iespējams pastāstīt. Lūdzam jūs uzturēt ar mūsu kolektīvu ciešus sakarus”.

Pirms trim gadiem Uļjanovskas apgabala Novospaskas rajona Maksima Gorkija vārdā nosauktajā kolchozā PSRS Augstākās Padomes deputāte Marija Anikina saņēma vēstuli no Čehoslovākijas. To atsūtījašas Ašas ciemata sievietes aktīvistē Elizabete Markova, Lidija Filalova, Judite Turjanova un citas. Skaidrā, skaistā rokkrastā krievu valodā bija rakstīts:

„Mēs pašos sirds dziļumos jūtam lielu draudzību un uzticību pret jums, slavenās padomju draudzenes. Mēs no visas sirds pateicamies Padomju Armijas karavīriem par mūsu un mūsu dzimtenes atbrīvošanu no vācu fašistiskajiem iebrucējiem, mēs sveikti glabājam un oīemēr glabāsim jūsu vāroņu piemiņu. Cīemats, kurā mēs dzīvojam, atrodas pie pašas Čehoslovākijas un Rietumvācijas robežas. Tas ir tālu no jums, taču tas neko nenozīmē, jo sirdī mēs esam ļoti tuvas jums, mēs esam vien-

FELETONA VIETĀ

Bez valdes ziņas

Kad lauksaimniecības artēti „Kopdarbība” „Vizbuša” fermas cūkkopēja Rubene vakarā, pabarojusi cūkas, aiztaisīja kāts durvis, aizgaldos sāksies priecīga urkšķēšana.

„Dzi, māsīti!” uzrunāja savu kaimiņieni plāpīga cūka Lavīze, „es nezinu, kam mums izteikti pateicību par labo sirdi, ka mūsu 47 mazuļi saņem tieši tikpat daudz piena, cik „Roznleku” fermā esošie 107 sičēniņi. Varbūt tas tāpēc, ka mūsu saimnieces vīrs ir brigādiēris un zirgkopis, meita — uzskaitvede, bet dēls — valdes vīrs...”

„Jā, tas arī,” piekrita Strupaste, „bet man liekas, ka revīzijas komisija tāpat ļoti rūpējas par mums”. Te viņa ar labo ausi paskurīnāja uz divām brāņajām viņēja kūtis stārt: „Tas taču atveda pie mums bez valdes ziņas, lai netrāktu soaigs pienāgs un mūsu saimniecei nebūtu jāmoka kājas, pēc tā staigā-jot!”

„Kājas jāmoka?” brīnījās runīgā Lavīze, „bet priekš kam tie zirgi, kuri, kā dzirdēju no paša brigādiēra, saņem divreiz vairāk barības nekā pie mums atvestās mājējās, kurām par to laikam ļoti sirds sāp...”

„Tad tu ar visu savu pļāpīgumu esi uz ausim gulējusi,” iedzēla kaimiņienei Strupaste. „Vai tad ne reizi pa visu zienu nedzirdēji, ka zirgs Bajārs, vecais Ansis un pārējie reizi reizem priecīgi nozvēlēdz, slavēdami tehnikas laikmetu, kad traktors no netalādām „Dīžkreslām” tiem atvīzinaja sienu, bet pašus nelaida ārā pat soaigu gaisu paostīt?”

„Tas esot darīts tāpēc,” viņa turpināja, „lai „kumelīti” nekļūtu vājāki, nepārstieptos, jo citādi, redz, kopējiem būs mazāk izstrā-

des dienu un, protams, mazāk nauda un graudi. Tagad arī kolchoza darbos zirgus neno-

darbina.” „Jā, kāda ačgārna domāšana,” nenocietās Lavīze, bet tulīt apstiprināja: „Kas tiesa, tas tiesa, revīzijas komisija rūpējas par mums vienīgām, bet tad arī ne vienmēr. Vai kāds no mūsu cīlts un pārējie lopiņi var būt mierā ar valdes priekšsēdētāja vienpersonīgo lēmumu—noīmēt par lopu kāvēju nesen par kolchoza īpašuma izlaupišanu sodīto A. Miski, kurš jau bija no amata atlaists.”

Gajas izstrūkums atkal esot, bet neviens neuztraucas, sak, kaut kas jau kolchozāms atliks, toties kāvējs esot varenš—kā dur—lops uz vietas beigts”.

Pēc kāda laika viņa ieurkšķējās: „Jā, revīzijas komisija taču varētu atgādīnāt valdei, ka tās pēdējā sēde notikusi 29. martā un ka sen jau bija laiks valdes vīriem apspriesties. Nav notikušas arī pilnsapulces, bet revīzijas vīri tikai izbjaustās, izlamājas, kā viņnedeļ, kad čigāni bija ieradusies labus zirgus pērt par 800 rubļiem gabalā, un valdes priekšsēdētājs tos tik tiko nepārdeva.”

„Jā, bez valdes ziņas mūsu kolchozā daudz kas notiek,” saldi nožavājas Strupaste, „bet nu lūdzim labāk cīstās, kuras mums bagātīgā daudzumā, ka neizdzird valdes priekšsēdētājs b. Šuba un partijas pirmorganizācijas sekretare b. Fišere, atācinās pie mums vēl lopu kāvēju Miski pirms laika, bet tu taču pati teici, ka no viņa nāgiem neizsprukt—dar kā nelabais!”

Ar sveicienu

Pēteris Vējtveris

mēr ar jums. Kaut gan mūsu ciemats atrodas pie pašas Rietumvācijas, tā mums ir sveša. Fašisti atkal grib iedegt ienīstā kara ugunsgrābi. Cīnīsimies kopā par mieru, pret karu...”

Čehoslovākijas sievietes rakstīja arī to, ka viņas grib iepazīties ar Uļjanovskas apgabala kolchozniekiem, kā arī regulāri sarakstīties un draudzēties ar tiem.

Novospaskas rajona kolchoznieces ar prieku atbildēja savām draudzenēm Čehoslovākijā. Viņas iepazīstināja tās ar saviem biedriem, pastāstīja par Mariju Anikinu. Kolchoznieces uzrakstīja, ka šī strādnieka meita pēc Saratovas lauksaimniecības institūta beigšanas jau desmito gadu strādā par agronomi Maksima Gorkija vārdā nosauktajā kolchozā, ceļ zemkopības kultūru un piedalās valsts vadišanā. Viņas uzrakstīja arī par slaucēju Jelenas Puzirevas un Sofijas Sasinas, kā arī kolchoznieces Anastasijas Čubakinas panākumiem. Vēstulē tika pastāstīts par kolchoza daudznozaru saimniecību, kurā atrodas sausajā stēpē pie Vurgas vidūsteces, kā arī par tā panākumiem lopkopībā un dārzkopībā.

Kāda cita vēstulē Novospaskas rajona kolchoznieces rakstīja: „Mēs lepojamies ar tādām draudzenēm kā jūs. Cīņā par jaunās dzīves celšanu, par mieru un mūsu bērnu laimi mēs esam kopā ar jums”.

Tagad šīs sievietes ļoti pazīst citu citu. Viņas apmainījušās fotogrāfijām. Kādā vēstulē M. Gorkija vārdā nosauktā kol-

choza biedres saņēma nelielu Čehoslovākijas karti.

Nesen uz šo kolchozu pastāstīja atveda vēl vienu vēstuli no Čehoslovākijas. Tajā sievietes no Ašas ciemata raksta: „Liels paldies par jūsu sirsnīgo pēdējo vēstuli, kurā mēs saņemām jūsu fotogrāfijas”.

Udmurtijas APSR Zvejlovas rajona lauksaimniecības arteļa „Krasnīj trud” biedri sarakstās ar Kinas lauksaimniecības kooperatīva „Huan-Tučan” biedriem, kurš atrodas Pekinas apmaīē, Arteļa „Krasnīj trud” kolchoznieki nosūtīja tiem plašu vēstuli, kurā apmainījās darba pieredzē, kā arī pastāstīja, kā viņi izaudzē augstas dārzeņu ražas un kā cīnās par zemkopības kultūras un sabiedriskās lopkopības līmeņa celšanu.

Nesen šajā Udmurtijas ciemā pienāca ķīniešu draugu atbildes vēstule. Lauksaimniecības darba kooperatīva biedri Iņ Vai-čžans, Li Sun-šins, Go Fei-tejs, Li Cun-hu, Li Guai-zuns un Ļa Cen-cans raksta: „Mūsu lauksaimniecības darba kooperatīvs nodibināts 1953. gada pavasarī. Sakuma tas apvienoja 43 zemnieku mājas. Jau pirmajā gadā kolektīvais darbs deva labus rezultātus. Visu kultūru ražība mūsu kooperatīvā bija daudz augstāka nekā zemnieku viensētās”.

Ķīniešu zemnieki pastāstīja arī, kādu tehniku lieto viņu lauksaimniecības darba kooperatīvi un kā viņi cīnās par lopkopības augšupeju, ceļ dzīves līmeni.

„Dārgie draugi! — vēstules nobēgumā raksta ķīniešu zemnieki, — mēs ceram, ka mūsu sakari nostiprināsies arvien vairāk!”

N. Ivanovs

SPORTS

Kuldīgas vieglatletu panākumi
Kazdangā

Pagājušā svētdienā Kazdangas lauksaimniecības tehnikuma stadionā notika sporta svētki, kuros bez tehnikuma sportistiem piedalījās Liepājas „Dinamo”, „Daugava”, „Sarkanā metalurga”, Skrundas „Vārpa”, Rīgas vagonu rūpnīcas, Kuldīgas rajona un citas komandas.

Vissaietošākās cīņas notika vieglatlētikā, kur startēja vairāki republikas mērogā pazīstami sportisti.

Necerēti labus panākumus guva mūsu rajona vieglatlēti, kuri spēcīgajā konkurencē komandu vērtējumā izcīnīja 1. vietu.

Sacensību gaitā mūsu rajona pārstāvi laboja rajona rekordus, no kuriem sevišķi jāatzīmē M. Lagzdīnas lieliskais rezultāts augstlēkšanā — 141 cm, kas tikai par 4 cm atpaliek no II sporta klases. Otru uzvaru jaunā rajona rekorda laikā 1 minūtē 4,9 sekundes viņa izcīnīja 400 m skrējienā. N. Roce laboja rajona rekordu tāllēkšanā, aizlecot 4,83 m, līdz ar to izcīnīja 1. vietu. K. Mališeva laboja sev piederošo rekordu 800 m skrējienā, kur ar rezultātu 2 min. 38,2 sek. viņa izcīnīja 2. vietu. 4x100 m stafetē Lagzdīna, Agriņa, Grintāle, Roce, uzstādot rajona rekordu — 55,1 sekunde, izcīnīja 1. vietu.

100 m skrējienā virriešiem no mūsu rajona ar labu rezultātu — 11,7 sek. J. Jirgensons izcīnīja 3. vietu.

400 m skrējienā J. Jirgensons ar laiku 57,4 sek. palika 4. vietā. 1500 m skrējienā E. Vitols, beidzot distanci 4 min. 30,9 sek., ierindojās 3. vietā.

Augstlēkšanā no 15 dalībniekiem pieci, tātāt skaitā mūsu rajona pārstāvis L. Trumšins, veica 162 cm lielu augstumu, tomēr mēģinājumi pārvarēt nākošo — 167 cm augstumu novietoto laktiņu visiem piecēm beidzās neveiksmīgi. Tādējādi vietu kārtību no 1. līdz 5.

notelca pīc neveiksmīgo mēģinājumu skaita, kas Trumšim bija nelabvēlīgs un ierindoja to 3. vietā.

Tāllēkšanā no mūsu rajona visveiksmīgāk startēja V. Dakteris, kas ar rezultātu 5,85 m izcīnīja 3. vietu. L. Trumšins ar 5,70 m ierindojās 5. vietā.

100 m skrējienā sievietēm N. Roce ar labu rezultātu 13,5 sek. dalīja 1. līdz 2. vietu, bet Grintāle ar personīgo rekordu 14,0 sek. bija 6.

400 m skrējienā un augstlēkšanā bez jau minētās M. Lagzdīnas izcīnīja 1. vietas, Linberga ar laiku 1 min. 10,2 sek. ierindojās 5. vietā un augstlēkšanā ar rezultātu 128 cm dalīja 4.—5. vietu.

Ritenbraukšanā 20 km krosā uzvarēja V. Mengis, bet M. Zandbergs ierindojās 5. vietā.

10 km krosā sievietēm E. Putniņa velosipeda defekta dēļ bija spiesta samierināties ar 2. vietu. Teicamus panākumus guva mūsu rajona BSS volejbolistes, kuras pārliecinoši izcīnīja 1. vietu, ar vīriņiem 2:0 rezultātu pieveicot Kazdangas lauksaimniecības tehnikuma, Skrundas un Alzputes pārstāves.

Basketbolā sievietēm piedalījās vienīgi divas komandas: Kazdangas līt un Kuldīgas BSS. Mūsu rajona pārstāvis bija daudz pārkāpas par savām pretiniecēm un izcīnīja pārliecinošu 43:17 uzvaru.

Basketbolisti 1. puslaikā teicami cīnījās pret spēcīgo Liepājas „Sarkanā Metalurga” komandu, noslēdzot to 28:21 savā labā, tomēr otrajā puslaikā liepānieki pilnīgi salauza mūsu rajona pārstāvu pretestību, izcīnot pārliecinošu 51:37 uzvaru. Nākošajā spēlē pret Kazdangas līt komandu mūsu basketbolisti cīnījās ļoti neuzņēmīgi, kā rezultātā atkal zaudējums.

L. Arājs

Aizrādījums

Turpinās abonentu pieņemšana centralajiem, republikaniskajiem laikrakstiem un žurnāliem 1957. gada otrām pusgadam.

Ieteicams abonēt laikrakstus un žurnālus līdz gada beigām. Tas nodrošina nepārtrauktu laikrakstu un žurnālu saņemšanu.

Abonementus centralajiem, republikaniskajiem laikrakstiem un žurnāliem un rajona laik-

rakstam pieņem „Preses apvienības” daļā, visās pasta nodalēs, aģentūrās, iestādēs, uzņēmumos un organizācijās sabiedriskie preses izplatītāji un pastnieki savas piegādes iecirkņos, bet kolchozos — kolchozu pastnieki.

Abonentu tiek aicināti parakstīšanos izdarīt savlaicīgi.

Kuldīgas rajona sakaru kancēlāra „Preses apvienība”

Nestigojošā
vārpata

Šogad daudzli mūsu rajona kolchozi ir saņēmuši audzēšanai nestigojošās vārpates sēklas. Nestigojošā vārpata mūsu republikas apstākļos maz pazīstama, bet plaši izplatīta citos Padomju Savienības sausa klimata apgabalos. Pieder pie daudzgadīgām cerotājām stiebrzālēm, ziemeļietiga un sausuma izturīga. Izaug 50—90 cm gara, stiebrī taisni, tievi. Lauku augu sekās audzē izmantošanai sienam 2—3 gadus, lopbarības augu sekās — līdz 4 gadus.

Nestigojošo vārpata var audzēt dažādās augsnes, izņemot purvainas un stipri izskalotas. Piemērotāks ir līdzenas, velenu podzolētās augsnes.

Augsnes pirmsejas apstrādāšanā līdzīga citām daudzgadīgām zālēm. Nestigojošo vārpata var sēt tiklab tīrsējā, kā arī maisījumos ar tauriņzīdēm. Abos gadījumos var sēt zem ziemeļiem jeb vasarāju labību virsma. Lai nestigojošā vārpata labāk attīstītos, virsma izsējas daudzumu par 1/4 samazina. Var sēt arī vasarasrudens periodā bez virsma pēc agri novācāmām graudu kultūrām. Sējot bez virsma, nestigojošās vārpates sēklas iegūst otrā gadā pēc sējas, bet sējot ar virsma — trešā gadā.

Izsējas norma 1. klases sēklām tuvrindosējā 16—20 kg uz ha, bet tālindosējā 10—12 kg uz ha. Sēklas iestrādā 2—3 cm dziļi.

Tā kā pirmajā gadā pēc sējas nestigojošā vārpata attīstās ļoti un slikti pretojas nezālēm, tad sējums bez virsma nepieciešama citā nezaļu apkarošana, jeb sējums atkārtoti jāapļauj, lai vārpata nenonāktu blīvā nezāļu noēnojumā.

Nestigojošās vārpates slēns vidēji labas kvalitātes. Vislielāko ražu dod trešajā un ceturtajā attīstības gadā. Tas jānovāc pirms zāles ziedēšanas sākuma.

Audzējot nestigojošo vārpata sēklām, to nedrīkst sēt laukos, kur lievisusies ložu vārpata, jo šo abu vārpata sēklas nav nošķirojamās.

Tā kā nestigojošās vārpates sēklas viegli izbirst, tad nedrīkst nokavēt tās sēklu novākšanu. Novākšanu vislabāk izdarīt ar kombainu. Izņēmuma gadījumos var plaut arī ar labības plaujmašīnām. Tādā gadījumā novāc laukā, kad sēklas vēl nav pilnīgi nogatavojušās, t. i., dzeltengatavības beigās, zāvē gubijās. Kuļ ar parastajām labības kuļmašīnām.

B. Pauļiņa,
Stendes selekcijas stacijas jaunākā zinātniskā līdzstrādniece

FANTASTISKA DĒKU FILMA

«Divu okeanu noslēpums»

Divās pretējās zemes lodes malās — Atlantiskajā un Klusajā okeānā — vienā laikā noslēpumainos apstākļos let bojā divi motorkuģi: padomju „Arktika” un franču „Victoire”.

Steidzam! jākonstatē „Arktikas” bojā ejas cēlonis. Braucienam gatavojas padomju zemūdene „Pionieris”, kas iekārtota pēc pēdējām tehnikas prasībām un spēj izpētīt līdz šim neaizsniedzamas okeāna dziles.

Tajā pašā laikā pie kāda Ivaševa — spiega, kas slēpjas aiz mūzikas aroda, ierodas noslēpumainas cilvēks. Pēc viņa pavēles Ivaševs noraida ar savu slepeno, klaviers leibvēto raidstaciju šifrētu radiogramu. Taču spiegam jau sen seko valsts drošības organi. Radiogramu pārtver. Leitnants Karcevs dodas uz Ivaševa dzīvokli — bet atrod tur spiegu mirušu. Viņa apmeklētājs paguvus nozūst...

Pa ceļam uz morgu Ivaševa „likis” pazūd. Spiega šķietamā nāve ir tikai viltīgs triks, kas realizēts ar dažiem ātri iedarbīgiem medikamentiem. Plesavinājies ātrās palīdzības mašīnu, nelietis alzbēg, kaut gan viņam seko vajātāji.

Analizējot pārtverto radiogramu, rodas secinājums, ka nepazīstamais, kas apmeklēja Ivaševu, ielavījies „Pioniera” komandā.

Noteiktajā dienā un stundā „Pionieris” atstāj dzimtos krastus. Kapteinis Voroncovs nemīlīgi vēro komandu, pūlēdamies šā vai tā atklāt nepazīstamo ienaidnieku pēc kāda aizdomīga soļa. Taču var arī viegli kļūdīties. Kādu dienu radiotelegrafiste ziņo kapteinim, ka staršina Skvorešņa lūdzis viņu pārbaudīt nez kur ņemtu specialu radiosuldzī, kas noder pārvietojamam raidītājam. Pēc tam staršina izvaicājis okeanografu, vai iespējams pēc okeāna dibena reljefa noteikt kuģa atrašanās vietas ģeogrāfisko platumu un garumu... Ārste Olga Ivanovna Bistricha — jaunši leraudzījusi inženiera Gorelova jaunības fotogrāfiju. Šis uzņēmums viņai atgādinājis kādu cirka mākslinieku, kas 1941. gadā it kā kritis un noslīcis.

Tajā pašā laikā Leningradā cirka direktora Bistricha — Olgas Ivanovnas tēva — dzīvoklī ierodas kāds viņa nejausis paziņa Ivaševs.

Šantažēdams veco vīru ar fotogrāfiju, uz kuras attēlota viņa meita fašistu virsnieku vidū, piespiež Bistrichu dot viņam uz lauku patvērumu un nopirkt blīvēt Leningradas — Rīgas vīcienam. Bistrichs par notikušo ziņo pulkvedim Bazovam. Fotografija izrādās viltota...

„Pionieris” sasniedz katastrofas rajonu. Pēc neilga laika dažādas ieruga vientuļu laiviņu, ko dzenā okeāna viļņi. „Pionieris” uzpeld virspusē.

Tā ir laiviņa no motorkuģa „Arktika”, tajā guļ samanu zaudējis zēns. Voroncovs viņā pazīst „Arktikas” kapteiņa dēlu Pavliku. Atguvis samanu, Pavliks veltīgi pūlās atcerēties traģedijas apstākļus un tā kuterā numuru, kuru pamānījis isi pirms avarijas.

Kapteinis Voroncovs novieto Pavliku savā kajītē. Visvairāk zēna simpatijas iemanto inženieris Gorelovs, kas viņam iemācījis aizraujošu rotālu „Igaumē”.

Šajā rajonā, kaut kur okeāna dibenā jāatrodas „Arktika”. Zemūdene iegremdējas līdz dibenam, 3500 metru dziļumā. Taču no nogrimušā motorkuģa nav ne vēsta. Iespējams, ka tas lestrēdzis zemūdens klinšu grēdas spraugās. Zemūdene neatlaidīgi turpinā meklēšanu, un — telekranā redzams „Arktikas” vraks... Nav šaubu, tas kļuvis par diversijas upuri.

Pēc kuģa komandiera pavēles specialos, jaunākos, konstrukcijas skafandros tērptie ūdenslīdzīgi nolaižas okeāna dibenā. Līdz ar viņiem dodas inženieris Gorelovs un staršina Skvorešņa, lai izliktu motorkuģa vraku. Vienā laikā ichtiologs Lordkipanidze batisferā uzsāk zemūdens valstības noslēpumaino iemītnieku pētīšanu.

Kā apburts zinātnieks vēro brīnišķo pasauli, kas paveras viņa acīm. Un piepēši, balu pārņemts, viņš krusto skatlienu caur batisferas stiklu ar milzīga kalmara sausmīgo acu skatu. Apvījis metala lodī saviem lielajiem taustekļiem, tiekdams to iznīcināt, kalmars sāk mežonīgi griezties apkārt, tad līdz ar batisferu pazūd dziļumā...

Tā beidzas kinofilmas pirmā sērija, ko šajā mēnesī redzēsim kinoteātri „Komjaunietis”.

MICHAELS ŠOLOCHOVS

CILVĒKA LIKTENIS

(S T Ā S T S)

(4. turpinājums)

Kad atjēdzos un apskatījos kā pienākas, sirdi it kā kāds ar knaibēm saspēda: visapkārt mētājās šāvīgi, ko es vedu.

Bet turpat netālu mana mašīna, visa druskas, guļ ar riteņiem gaisā, bet kauja... kauja rīt jau man atzīmē... Kā to saprast?

Nav ko slēpt, lūk, te man kājas pašas sajodzijas, un es nokritu kā moplauts, tāpēc ka sapratu, ka es — jau ielenkumā, bet pareizāk sakot — gūstā pie fašistiem. Lūk, kā tas karā gadās...

Ak, brālīt, nav viegla lieta saprast to, ka tu pret savu gribu atrodies gūstā. Kas to uz savas ādas nav izbaudījis, tam ne uzreiz dvēselē iekļūst, lai līdz viņam pa cilvēcejam nonāktu, ko nozīmē šāds joks.

Nu, lūk, tā es guļu un dzīrdz: tanki dārd. Četri vāciešu vidējie tauki pilnā gaitā aizdrāžas man garām turp, no kuriens ar šāvīniem biju atbraucis... Kā to varēja pārdzīvot? Pēc tam traktorū vīlēcī ar lielgabaliem, lauku virtuve pabrauca garām, tad kājnietki aizgāja, ne pārāk daudz, tā, ne vairāk par vienu papulcinātu rotu. Paskatos, paskatos uz viņiem ar acu malu un atkal piespiežos ar vaigu pie zemes, aizveru acis:

rieļjas man uz viņiem skatīties un sirdi tik nelabi...

Domāju, ka visi ir aizgājuši, pacēlu galvu, bet viņi seši automati — lūk, viņi soļo metrus simt no manis. Raugos, nogriežas no ceļa un taisni manā virzienā. Iet klusēdami. „Lūk, — domāju, — arī nāvē man tuvojas”. Es apšēdos, negribas guļus nomirt, tad piecēlos. Viens no viņiem, nepenācis pat dažus soļus, paraustīja plecu, noņēma automatu. Un, lūk, cik jočīgs gan ir cilvēks: nekādas balles sirdi šini mirkli man nebija. Tikai skatos viņā un domāju: „Tūlīn laids uz mani īsu kārtu, bet kur trāpīs? Galvā vai šķērsām krūtīm?” It kā man nebūtu viens pipis, kādu vietu viņš manā ķermenī caursaus.

Jauns pulsis, no izskata tā nekā, melnīgnis, bet lūpas sauras kā diedziņš un acis piemiegtas. „Šis nositis un nemaz nevilcināsies”, domāju pie sevis. Tā arī ir: pacēla viņš automatu, es viņam tieši acis raugos, klusēju, — bet otrs, jefreitors, kā liekas, gados vecāks par viņu, var teikt pusmīžu, kaut ko uzklēdza, atbīdīja viņu sānis, pienāca pie manis, murmina savā mēlē un manu labo roku eļoni saliec, muskuli tād tausta, izmēģināja un saka:

„O—o—o!” — un rāda uz ceļu, uz rietumiem. Čāpo, darba lopiņ, strādāt mūsu reicha labā. Par saimnieku izrādījies, suņa dēls!

Bet melnīgnis bija ieskatījis manus zābakus, un tie man no skata bija labi, rāda ar roku: „Novelc”. Apsēdos es zemē, novēlku zābakus, padodu viņam. Viņš tos man no rokām gandrīz vai rausus izrāva. Atinu autus, sniedzu viņam, bet pats skatos viņā no apakšas uz augšu. Bet viņš iebjāvās, lamājās savā valodā un atkal pie automata ķeras. Pārējie zveidz. Tā arī pa labam tikām cauri. Tikai šis melnīgnis, kas mēr novāc līdz ceļam, reizes trīs atskatījās uz mani, acīm zibsnot kā vilcēns, dusmojās, bet par ko? It kā es viņa zābakus novēlku un ne viņš man.

Nu ko, brālīt, nebija man kur tverties. Iznācu uz ceļa, nolamājos sulīgiem voronēžlešu lamas vārdiem un sāku soļot uz rietumiem, gūstā... Bet gājējs toreiz biju nekur nederīgs, pa kilometram stundā, ne vairāk. Tu gribi spert soli uz priekšu, bet tevi no vienas puses uz otru šūpo, svalda pa ceļu kā piedzerušos. Nedaudz pagāju un te mani panāk mūsu gūstekņu kolona, no tās pašas divizijas, kurā es biju. Dzen viņus desmit vācu automati. Tas, kas kolonai gāja pa priekšu, nonācis man blakus, nesakot ne vārda, atvēzējies iesita man ar automata laidni pa galvu. Būtu pakritis, viņš mani pienaglotu pie zemes ar automata kārtu, bet mūšējie sakāra mani kritienā, iegrūda kolonas vidū un kādu pusstundu veda zem rokām. Bet kad atjēdzos, viens no viņiem čukst: „Dies pasarg! nokrist! Ej ar pēdējiem spēkiem, citādi noslīc”. Un es ar pēdējiem spēkiem arī gāju.

Tikko saule norietēja, vācieši pastiprināja apsardzi, smagajā automatinā atsūtīja vēl kādus 20 automatiņus, dzina mūs tālāk paatrinātā gaitā. Tie mūsējie, kas bija smagāk ievainoti, novācēja tikt līdz pārejiem un viņus nošāva tieši uz ceļa. Divi mēģināja bēgt, bet neapjēdza to, ka klajā laukā mēnesnīcā tevi taču tik labi var redzēt. Zināms, ka arī viņus nošāva. Pusnakti mēs atnācām kaut kādā pūsnodēzinātā sādā. Pārnakšot ledzina baznīcā ar sašautu kupolu. Uz akmeņiem grīdas — ne šķipsnas salmu, bet visi mēs bez šinjiem, tikai karavīru blūzes un bikses, tā kā pat ko paklāt zem sevis nebija nekā. Vienam otram pat virskrekla nebija, tikai bjaža apakšrekli. Valrakumā tie bija jaunākie komandieri. Karavīru blūzes viņi bija novēlkuši, lai nevarētu atšķirt viņus no ierindniekiem. Vēl arī artilērijas apkalpe bija bez blūzēm. Kā apakšreklos bija strādājuši pie lielgabaliem, tā arī nokļuvuši gūstā.

Naktī sāka tik stipri līt, ka mēs visi samīrām līdz šādai. Baznīcā kupols nokauts ar smago šāvīnu vai no lidmašīnas mestu bumbu, jumts viscaur sasiets ar šķembām, sausu vietņu pat altāri neatradās.

Tā arī visu nakti noblandījāmies šajā baznīcā kā altas tumsā kloti. Nakts vidū dzīrdz, ka kāds aizskar manu roku, fautā: „Bledri, vai tu neesi ievainots?” Atbildu viņam: „Bet ko tad tev vajag, brālīt?” Viņš atteic: „Esmu kara ārsts, varbūt varu tev kaut kā palīdzēt?” Es viņam saku, ka man kreisais plecs čukst un pampst un drausmīgi sāp. Viņš cieši nosaka tā: „Novelc blīzi un apakšrekli”. Es visu to novēlku, viņš sāk roku piecā taustīt ar saviem tīviem pirkstiem, un tā, ka man tumsā gar acīm mētās. Sakožu zobus un saku viņam: „Tu redzams, esi veterinars, bet ne cilvēku ārsts. Kāpēc tu tik nežēlīgi slimo vīletu spiedi, tā kā slrds nebūtu?” Bet viņš tik tausta un mēlā atbild: „Tava lieta klusēt! Atradies te, sarunājas uzsācis. Turles, tūda! Vēl vairāk sāpēs”. Un kā rausta manu roku, tā sarkanās dzirkstis acīs šķel.

(Turpinājums sekos)

Redaktora v. E. Adamsons

Lauksaimniecības artelīm „Sarkanā zvaigzne” vajadzīgs gans. Atalgojums pēc vienošanās. Pieteikties pa telefonu. Turlava 8.

Valde